

บทที่ 3

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระบบบัญชีกระแสรายวัน

ในบทนี้จะได้กล่าวถึงว่า ในระบบการปฏิบัติงานจริง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวันนั้น ได้มีปัญหและอุปสรรคเกิดขึ้นอย่างไรบ้าง ตลอดจนจะได้แสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงของแต่ละปัญหา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้อาจจะมีส่วนในการผลักดันให้อาณาการจำเป็นต้องนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในเรื่องบัญชีเงินฝากกระแส รายวันนี้ จากการศึกษ และสังเกตการปฏิบัติงานของธนาคารแล้ว พอที่จะแยกลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นออกได้ เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานประจำวัน หมายถึง **ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องมาจาก** ความผิดพลาดในการดำเนินงานประจำวัน
2. ปัญหาที่เกิดขึ้นสำหรับงานประจำงวด หมายถึง ความยุ่งยากที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นงวด หรือถึงกำหนดเวลาที่ธนาคารจะต้องจัดทำรายงาน หรือการวิเคราะห์ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน เพื่อนำเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย หรือนำเสนอต่อผู้บริหารของธนาคาร

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานประจำวัน

จากการสังเกตการปฏิบัติงานของธนาคาร พอที่จะสรุปถึงอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานประจำวัน ได้ดังนี้

1. ปัญหาในการคำนวณหาจำนวนเงินที่ลูกค้าสามารถจะถอนได้ ณ ขณะใดขณะหนึ่ง
2. ปัญหาในการตรวจสอบเงื่อนไขการรับ - จ่ายเงิน

3. ปัญหาในเรื่องการระงับการจ่ายเงินของเช็ค
4. ปัญหาในการทำรายงาน Clearing ในเรื่องเช็คที่เป็นเช็คของสาขาธนาคาร และธนาคารอื่น
5. ปัญหาในการคำนวณหาดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี

ปัญหาในการคำนวณหาจำนวนเงินที่ลูกค้าสามารถจะถอนได้ในขณะใดขณะหนึ่ง (Available Balance)

เมื่อธนาคารได้รับเช็คถอนเงินของลูกค้ารายใดก็ตาม ธนาคารจะยังไม่สามารถจ่ายเงินให้ได้ทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ เป็น เช็คสั่งจ่ายของลูกค้าที่เป็นยอดเงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารจะต้องคำนวณหาเสียก่อนว่า จะสามารถจ่ายเงินให้ได้เท่าไร และมีพอที่จะจ่ายเงินให้ตามจำนวนที่ระบุไว้ในเช็คสั่งจ่ายหรือไม่

หลักเกณฑ์ในการคำนวณหาจำนวนเงินที่สามารถจะถอนได้ในขณะใดขณะหนึ่งนั้นพอที่จะสรุปเป็นสูตรได้ดังนี้

Outstanding Balance		XX
<u>Less</u> Blocking Amount	XX	
Clearing Cheque	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Clean Balance		XX
<u>Add</u> Limit Amount		<u>XX</u>
Available Balance		<u>XX</u>

Outstanding Balance

หมายถึง จำนวนเงินฝาก หรือเงินเบิกเกินบัญชีที่คงเหลือยกมา ณ.วันใดวันหนึ่ง

Blocking Amount

หมายถึง จำนวนเงินจำนวนหนึ่งที่ลูกค้า หรือเจ้าของบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน จะถอนออกไปไม่ได้ จะต้องฝากไว้กับธนาคาร ซึ่งจำนวนเงินที่เป็น Blocking Amount นี้

จะมากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างธนาคารกับเจ้าของบัญชี เช่น ในกรณีที่ลูกค้า นำเงินในบัญชีบางส่วนไปค้ำประกันการกู้ยืมของบุคคลอื่นที่ขอกู้ยืมเงินจากธนาคาร

อนึ่ง จำนวนเงินที่เป็น Blocking Amount นี้ จะรวมอยู่ใน Outstanding Balance แล้ว ดังนั้นเวลาคำนวณหาจำนวนเงินที่ลูกค้าจะสามารถถอนได้ในขณะใดขณะหนึ่ง จึงจำเป็นต้องนำยอดที่เป็น Blocking Amount มาหักออกเสียก่อน เพื่อให้ได้ยอด คงเหลือที่จะถอนได้จริง ๆ

Clearing Cheque

คือ เช็คที่ลูกค้านำฝากไว้กับธนาคาร แต่กำลังอยู่ในระหว่างการหักบัญชี ซึ่งยังไม่สามารถทราบผลว่า เช็คนั้นจะผ่านกรหักบัญชีโดยเรียบร้อยหรือไม่ ดังนั้น เมื่อลูกค้าจะ มาถอนเงิน หรือธนาคารได้รับเช็คที่เรียกเก็บเงินของลูกค้ารายนั้น ธนาคารจะต้องนำจำนวน เงินของเช็คที่ยังไม่ทราบผลการหักบัญชี ไปหักออกจากยอด Outstanding Balance เสียก่อน เพื่อให้เหลือเป็นวงเงินที่จะถอนได้จริง ๆ

Clean Balance

คือ จำนวนเงินที่ลูกค้าสามารถจะถอนได้ ถ้าลูกค้ารายนั้น หรือเจ้าของบัญชีรายนั้น เป็นลูกค้าประเภทที่ไม่ได้ขอร้องเงินเบิกเกินบัญชีกับธนาคารไว้ ซึ่งจะเห็นได้ว่ายอด Clean Balance สามารถจะหาได้ดังนี้

$$\text{Clean Balance} = \text{Outstanding Balance} - \text{Blocking Amount} - \text{Clearing Balance}$$

แต่ถ้าในกรณีที่ลูกค้ารายนั้น ๆ เป็นลูกค้าประเภทที่ได้ทำสัญญาขอเงินเบิกเกิน บัญชีกับธนาคารไว้ จะมีผลทำให้การคำนวณหาจำนวนเงินที่ลูกค้าสามารถจะถอนได้นั้น ก็จะต้อง นำจำนวน Limit Amount ไปบวกกับยอด Clean Balance เสียก่อน จึงจะได้จำนวนเงิน ที่ลูกค้าสามารถจะถอนได้ในขณะใดขณะหนึ่ง

Limit Amount

อนึ่ง ในเรื่องการกำหนดวงเงิน (Limit Amount) เบิกเกินบัญชี โดยปกติแล้ว จะมี Limit Amount อยู่ 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. วงเงินถาวร

2. วงเงินชั่วคราว จะเกิดขึ้นในกรณีที่ถูกค้าอาจต้องการ หรือมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินมากกว่าที่ขอไว้ตามวงเงินถาวรอีกเล็กน้อย และขอนำไปใช้ในระยะเวลาอันสั้น ๆ แล้วจะนำมาคืนให้แก่ธนาคาร ดังนั้น ธนาคารจึงอาจพิจารณาอนุมัติให้วงเงินชั่วคราวแก่ลูกค้าได้ในบางครั้ง

จากการที่ได้แสดงให้เห็นถึงหลักเกณฑ์ในการคำนวณหาจำนวนเงินที่ลูกค้าสามารถจะถอน หรือส่งจ่ายได้ในขณะใดขณะหนึ่งแล้ว จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่จะเกิดขึ้นก็คือ ปัญหาในการที่ธนาคารจะต้องตรวจสอบว่า เช็คที่ลูกค้านำมาฝาก แต่ยังไม่ผ่านการหักบัญชีนั้น มีกี่ฉบับ และจำนวนเงินเป็นเท่าไร ตลอดจนการที่จะต้องตรวจสอบว่า ลูกค้ารายนั้นมีวงเงินเบิกเกินบัญชีหรือไม่ ซึ่งอาจจะมีได้ทั้งวงเงินถาวร และวงเงินชั่วคราว นอกจากนี้ ธนาคารยังจะต้องตรวจสอบด้วยว่า ลูกค้ารายนั้น ๆ มีวงเงินที่จะต้องกันไว้ (Blocking Amount) หรือไม่ ถ้ามีก็ต้องนำยอดวงเงินที่จะต้องกันไว้ (Blocking Amount) นี้ มาเกี่ยวข้องในการคำนวณหาจำนวนเงินที่ลูกค้าสามารถจะถอนได้ด้วย

ถ้าพิจารณากันอย่างผิวเผินแล้ว จะเห็นได้ว่า ไม่น่าจะมีปัญหาแต่อย่างใดในการที่จะตรวจสอบรายการต่าง ๆ ข้างต้น เพราะหลักเกณฑ์ในการคำนวณก็เป็นการแน่นอนอยู่แล้ว เพียงแต่ขอให้ตรวจสอบยอดต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณให้ถูกต้องเท่านั้นเอง

ซึ่งการที่มีความคิดในลักษณะเช่นนี้ก็เป็นการถูกต้องอยู่ว่า ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร แต่จากสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานนั้น จะเกิดมีปัญหาในลักษณะดังนี้ คือ ในบางครั้งจะเกิดการตรวจสอบยอดต่าง ๆ ผิดพลาดได้ เช่น ยอด Outstanding Balance, Blocking Amount, จำนวนเงินของเช็คที่ยังไม่ทราบผลการหักบัญชี และวงเงินเบิกเกินบัญชี

สาเหตุของการที่จะทำให้มีการตรวจสอบยอดต่าง ๆ ผิดพลาดนั้น อาจเกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ในบางครั้ง จำนวนลูกค้าของธนาคารได้มาถอนเงินจากธนาคารเป็นจำนวนมากในเวลาพร้อม ๆ กัน ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่พนักงานของธนาคารจะต้องทำงานแข่งกับเวลา กล่าวคือ จะต้องบริการให้ลูกค้าด้วยความรวดเร็ว ซึ่งในการที่จะต้องใช้ความเร็ว หรือทำงานแข่งกับเวลานี้แหละจะเป็นต้นเหตุได้อย่างหนึ่งที่จะทำให้พนักงานของธนาคารตรวจสอบตัวเลขยอดต่าง ๆ ผิดพลาดได้ และถึงแม้ว่าจะได้มีการตรวจสอบยอดต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณได้อย่างถูกต้องแล้วก็ตาม แต่ในเวลาทำการคำนวณนั้น อาจจะมีการผิดพลาดได้ ทั้งนี้เพราะเป็นการปฏิบัติงานด้วยบุคคล ซึ่งจะต้องบริการให้แก่ลูกค้าด้วยความรวดเร็ว และหลาย ๆ รายในช่วงเวลาเดียวกัน

อนึ่ง ในการที่ลูกค้าจะถอนเงินแต่ละครั้งนั้นไม่ได้หมายความว่า จะต้องทำการตรวจสอบยอดต่าง ๆ แล้วนำมาคำนวณหายอดเงินที่จะถอนได้แต่เพียงเท่านั้น แต่ยังคงต้องมีการตรวจสอบเรื่องราวต่าง ๆ อีกหลายประเด็นด้วยกัน เช่น การตรวจสอบเงื่อนไขการรับ - จ่ายเงิน การตรวจสอบว่า เช็คนำมาถอนเงินนั้น เป็นเช็คนักผู้ส่งจ่ายสั่งให้ธนาคารระงับการจ่ายเงินหรือไม่ ซึ่งจะได้แสดงรายละเอียดในส่วนต่อไป

ปัญหาในการตรวจสอบเงื่อนไขการรับ - จ่ายเงิน

กล่าวคือ ในการรับฝาก หรือถอนเงิน สำหรับบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน หรือบัญชีเงินเบิกเกินบัญชีนั้น ในทางปฏิบัติธนาคารจำเป็นต้องมีการตรวจสอบด้วยว่า บัญชีของลูกค้านั้น ๆ ได้มีการกำหนดถึงเงื่อนไขในการรับฝากเงินหรือไม่ และในการถอนเงินวงเงินในการถอนเงินกำหนดไว้หรือไม่ ถ้ากำหนดไว้ ก็ต้องพิจารณาต่อไปว่าเป็นเงื่อนไขในลักษณะไหน นอกจากการคำนวณหาจำนวนเงินที่ลูกค้าจะถอนได้แล้ว

ตัวอย่างของเงื่อนไขการรับ - จ่ายเงิน

Advise All Credit

เป็นเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ทราบว่า ในการที่ธนาคารจะรับฝากเงินจากลูกค้ารายนั้น ๆ จะต้องมีการเสนอต่อผู้มีอำนาจที่รับทราบ และตัดสินใจเสียก่อนว่า จะรับฝากเงินสำหรับลูกค้ารายนั้น ๆ หรือไม่ เพราะอาจมีในบางกรณีที่ทางธนาคารมีความประสงค์ที่จะปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของลูกค้ารายนั้น ๆ อยู่แล้ว จึงไม่ต้องการที่จะรับฝากเงินซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเนื่องมาจากลูกค้ารายนั้น ๆ มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการใช้เช็ค กล่าวคือ มีความประพฤติไม่ค่อยดีนัก เกี่ยวกับการใช้เช็ค เช่น มีการเขียนเช็คสั่งจ่าย แต่เงินในบัญชียังไม่พอจ่ายอยู่ เป็นประจำ เป็นต้น

นอกจากนั้น การใช้เงื่อนไข Advise All Credit นี้ ยังครอบคลุมถึงกรณีที่ลูกค้ารายอื่น ๆ เมื่อมาฝากเงินและปรากฏว่าลูกค้ารายนั้น ๆ เป็นลูกค้ารายที่มีความสำคัญซึ่งทางผู้บริหารของธนาคารต้องการจะพบ เป็นกรณีพิเศษ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไข หรือ Note เอาไว้ว่า ถ้าลูกค้ารายนี้มาฝากเงิน จะต้องแจ้งให้ผู้บริหารของธนาคารได้ทราบด้วย

ดังนั้น ในการที่จะรับฝากเงิน สำหรับบัญชีเงินฝากกระแสรายวันนั้น ธนาคารจำเป็นต้องตรวจสอบบัญชีนั้น ๆ ดูเสียก่อนว่า ลูกค้ารายนั้น ๆ ถูกกำหนดให้มีเงื่อนไข Advise All Credit หรือไม่

Advise All Debit

เป็นเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ทราบว่า ในการที่จะให้ลูกค้าถอนเงินออกจากบัญชีได้นั้น จะต้องขอความเห็นชอบจากฝ่ายเจ้าของบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของธนาคาร เสียก่อน จึงจะสามารถจ่ายเงินให้แก่ลูกค้า หรือผู้ถอนเงินได้

ตัวอย่างเช่น สามิ - ภรรยา ขอเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน โดยใช้ชื่อร่วมกัน และกำหนดให้ผู้เขียนเช็คสั่งจ่ายเงินได้ทั้งสามิและภรรยา กล่าวคือ สามิหรือภรรยา ใครจะเป็น

ผู้เขียนเช็คสั่งจ่ายก็ได้ และยังได้ทำความเข้าใจกับธนาคารไว้ว่า ถ้าสามี หรือภรรยา คนใดคนหนึ่งเขียนเช็คสั่งจ่ายตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป ขอให้ธนาคารสอบถามขอคำยืนยันจากสามี หรือภรรยา ผู้ที่ไม่ได้เขียนเช็คสั่งจ่ายเสียก่อน ธนาคารจึงจะจ่ายเงินออกไปได้

ดังนั้น เมื่อปรากฏว่ามีผู้ทรงเช็คนำเช็คของบัญชีรวมรายนี้มาถอนเงินจากธนาคาร ธนาคารจะต้องตรวจสอบดูก่อนว่า ใครเป็นผู้เขียนเช็คสั่งจ่าย สามี หรือภรรยา ถ้าสามีเป็นผู้เขียนเช็คสั่งจ่าย ธนาคารก็ต้องขอคำยืนยันจากภรรยาเสียก่อน ธนาคารจึงจะจ่ายเงินได้ แต่ถ้าภรรยาเป็นผู้เขียนเช็คสั่งจ่าย ธนาคารก็ต้องขอคำยืนยันจากสามีเสียก่อน ธนาคารจึงจะจ่ายเงินได้

นอกจากนั้น เงื่อนไขในลักษณะ Advise All Debit นี้ ยังอาจจะเกิดขึ้นได้กับในกรณีที่ถูกค้ำเป็นหุ้นส่วน กล่าวคือ ลูกค้ำที่เป็นหุ้นส่วนนี้อาจจะขอทำความเข้าใจไว้กับธนาคารว่า ถ้าผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีอำนาจเขียนเช็คสั่งจ่ายคนใดคนหนึ่ง เขียนเช็คสั่งจ่ายเงินให้ธนาคารขอคำยืนยันจากผู้เป็นหุ้นส่วนอีกคนหนึ่งเสียก่อน ธนาคารจึงจะจ่ายเงินได้ ทั้งนี้ อาจจะมีการกำหนดวงเงินของการถอนไว้ตั้งแต่เท่าไรขึ้นไป จึงจะต้องขอคำยืนยันไว้ด้วย

สาเหตุอีกประการหนึ่งที่ธนาคารอาจจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไข Advise All Debit ให้กับบัญชีกระแสรายวันบางบัญชีก็คือ ในกรณีที่ลูกค้ำได้มาขอตกลงทำสัญญาทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารจำนวนหนึ่ง ซึ่งในตอนที่ถูกค้ำรายนี้มาขอทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีนี้ สถานะการเงินของลูกค้ำอาจจะกำลังอยู่ในฐานะที่ค่อนข้างดี แต่ต่อมาเกิดปรากฏว่า ธนาคารทราบว่า ในระยะหลัง ๆ นี้ลูกค้ำรายนั้น สถานะการเงินตกต่ำ ธนาคารอาจจะไม่ยอมให้ลูกค้ำเบิกเงินเกินบัญชีอีกต่อไป ถึงแม้ว่าลูกค้ำจะยังใช้วงเงินเบิกเกินบัญชีไม่ครบก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากว่า ถ้าธนาคารยังคงให้ลูกค้ำเบิกเงินเกินบัญชีต่อไปอีก อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคารเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ธนาคารจึงไม่สามารถที่จะให้ความสนับสนุนทางการเงินได้อีกต่อไป จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีเงื่อนไข Advise All Debit สำหรับลูกค้ำรายนั้น ๆ

ต่อมาถ้าปรากฏว่า ลูกค้ายานั้นเขียนเช็คสั่งจ่ายถอนเงินอีก พนักงานของธนาคาร จะจ่ายเงินให้สำหรับลูกค้ายานั้นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากพนักงานระดับหัวหน้าว่าให้ จ่ายได้ ดังนั้น ทุกครั้งที่ลูกค้ายมีการถอนเงิน พนักงานของธนาคารจะต้องตรวจสอบให้ดีกว่า ลูกค้ายานั้น ๆ ถูกกำหนดให้มีเงื่อนไข Advise All Debit หรือไม่ ถ้ามี มีในลักษณะไหน ต้องติดตามโดยละเอียด ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในเรื่องนี้ก็คือ ในบางครั้งพนักงานของธนาคาร อาจจะหลงลืมตรวจสอบ ข้ามเงื่อนไข Advise All Debit นี้ไปได้

Inactive Account

เงื่อนไขธนาคารจะกำหนดให้ใช้กับบัญชีเงินฝากกระแสรายวันบางบัญชีที่ไม่มีมีการ เคลื่อนไหว หรือไม่มีมีการติดต่อกับธนาคารเป็นระยะเวลาานาน ๆ ซึ่งโดยปกติจะมียอดจำนวน เงินคงเหลืออยู่ไม่มากนัก

ดังนั้น ถ้าลูกค้ายใดก็ตามที่เป็น Inactive Account แล้ว ธนาคารจะต้อง ระวังระมัดระวังพอสมควรในกรณีที่ปรากฏว่า ลูกค้ายมาขอถอนเงินจำนวนที่เหลือกับธนาคาร ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดมีการทุจริตเกิดขึ้นกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่ไม่ เคลื่อนไหวนี้

Account on Liquidation

ธนาคารจะกำหนดเงื่อนไข Account on Liquidation ให้กับบัญชีเงินฝากกระแสราย วันบัญชีใด ก็ต่อเมื่อปรากฏว่า ลูกค้ายนั้นกำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินคดี เช่น คดีที่ลูกค้าย อยู่ในระหว่างการถูกฟ้องล้มละลาย หรืออยู่ในระหว่างถูกพิทักษ์ทรัพย์

Signature Irregular

เป็นการกำหนดเงื่อนไขให้ทราบว่า บัญชีกระแสรายวันของลูกค้ายานั้น ๆ พนักงาน ของธนาคารจะต้องให้ความระมัดระวังในเรื่องลายมือชื่อเป็นพิเศษ ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจาก เคยมีการทุจริตเกี่ยวกับลายมือชื่อของลูกค้ายนั้น ดังนั้น ธนาคารจะต้องระบุเงื่อนไขอันนี้ไว้ ในแผ่นบัญชีของลูกค้ายนั้น ๆ เพื่อให้พนักงานที่ทำการตรวจสอบลายมือชื่อ

จะได้เพิ่มความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น

Sundry Condition

หมายถึง เงื่อนไขอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งธนาคารจะไต่ระบุนำไว้ เพื่อให้ทราบว่าบัญชีกระแสรายวันรายใดจะมีเงื่อนไขอื่น ๆ อะไรบ้าง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของธนาคารเอง

จากเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ธนาคารจะต้องมีการบันทึกลงไปบนแผ่นบัญชีกระแสรายวันของลูกค้าแต่ละรายว่า ลูกค้ารายใดมีเงื่อนไขอะไรบ้างที่ธนาคารจะต้องให้ความสนใจและระมัดระวัง ดังนั้น เมื่อลูกค้ารายใดก็ตามที่มาติดต่อกับธนาคารอาจจะเป็นการฝากเงิน หรือถอนเงิน ธนาคารจะต้องทำการตรวจสอบดูจากแผ่นบัญชีกระแสรายวันของลูกค้ารายนั้น ๆ ว่า ได้มีการกำหนดเงื่อนไขอะไรไว้บ้าง จะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามลักษณะของเงื่อนไขแต่ละอย่าง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ปัญหาในเรื่องการตรวจสอบเงื่อนไขของการรับ หรือการจ่ายเงินในส่วนของบัญชีกระแสรายวันนั้น จะเกิดขึ้นได้ในลักษณะที่ว่า เมื่อลูกค้ามาติดต่อกับธนาคารหลาย ๆ รายในเวลาเดียวกัน เป็นจำนวนมาก พนักงานจะต้องไปค้นหาแผ่นบัญชีกระแสรายวันของลูกค้าแต่ละราย แล้วทำการตรวจสอบว่า มีเงื่อนไขอะไรบ้าง ซึ่งเป็นการตรวจสอบด้วยสายตาของพนักงานทั้งสิ้น ดังนั้น ย่อมอาจจะมีการละเลย หรือมองข้ามเงื่อนไขบางอย่างไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ลูกค้ารายนั้น ๆ มีเงื่อนไขหลายอย่างอาจจะมีการหลงลืมได้ ซึ่งถ้าหลงลืมไปแล้วอาจจะก่อให้เกิดผลเสียต่อธนาคารได้ แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น ย่อมเป็นเรื่องธรรมดาที่อาจจะมีโอกาสเกิดข้อผิดพลาดได้ในการปฏิบัติงานโดยใช้บุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นบุคคลที่จะต้องทำงานแข่งกับเวลา เพื่อบริการลูกค้า เป็นจำนวนมากในช่วงระยะเวลาอันสั้น แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับกิจการที่เป็นธนาคารแล้ว จะต้องพยายามอย่างที่สุดที่จะไม่ให้เกิดความผิดพลาด

ปัญหาในเรื่องการระงับการจ่ายเงินตามเช็ค

โดยปกติเมื่อลูกค้า หรือเจ้าของบัญชีกระแสรายวัน สั่งให้ธนาคารระงับการจ่ายเงินตามเช็ค ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากเหตุผลบางประการของลูกค้า ธนาคารก็จะต้องทำการจดบันทึกหมายเลขเช็คที่ลูกค้าสั่งให้ระงับการจ่ายเงินเอาไว้ในแผ่นบัญชีกระแสรายวันของลูกค้ารายนั้น เพื่อเป็นการเตือนให้พนักงานของธนาคารได้ทราบว่า เช็คเลขที่ดังกล่าวนั้น จะจ่ายเงินให้แก่ผู้ทรงเช็คที่นำเช็คมาขึ้นเงินไม่ได้ ซึ่งรวมทั้งในกรณีที่ได้รับเช็คมาจากสำนักหักบัญชีด้วย

ดังนั้น ทุกครั้งที่ธนาคารได้รับเช็คสั่งจ่ายของลูกค้ารายใดก็ตาม พนักงานของธนาคารจะต้องค้นหาแผ่นบัญชีกระแสรายวันของลูกค้ารายที่สั่งจ่ายนั้น เพื่อดูว่ามี เลขที่เช็คฉบับไหนบ้างที่สั่งให้ธนาคารระงับการจ่ายเงิน ถ้าตรวจสอบแล้วปรากฏว่าไม่มี เลขที่เช็คดังกล่าวก็แสดงว่าเช็คฉบับนั้น ธนาคารสามารถที่จะจ่ายเงินได้ แต่ถ้าปรากฏว่า เลขที่เช็คนั้นตรงกับ เลขที่เช็คที่เจ้าของบัญชีสั่งระงับการจ่ายเงินแล้ว ธนาคารจะจ่ายเงินให้ไม่ได้โดยเด็ดขาด ถ้าธนาคารจ่ายไป ธนาคารจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในความเสียหายนั้น ๆ ด้วย

ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในเรื่องของการระงับการจ่ายเงินตามเช็ค พอที่จะสรุปได้ดังนี้

1. เวลาที่เจ้าของบัญชีสั่งระงับการจ่ายเงินตามเช็ค บางครั้งพนักงานของธนาคารอาจจะจดเลขที่เช็คผิด ซึ่งจะมีผลทำให้การตรวจสอบว่าเช็คฉบับไหนถูกสั่งให้ระงับการจ่ายเงิน เกิดการผิดพลาดขึ้นได้

2. เวลาทำการตรวจสอบในแผ่นบัญชีของเจ้าของบัญชีที่สั่งจ่ายเงินตามเช็ค พนักงานผู้ตรวจสอบอาจจะทำการตรวจสอบดูตัว เลขที่ของเช็คที่ถูกระงับการจ่ายเงินผิดพลาดไปก็เป็นได้ ซึ่งปัญหานี้จะเกิดขึ้นได้ง่าย ถ้าพนักงานตรวจสอบไม่ให้ความระมัดระวังอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เจ้าของบัญชีรายนั้นได้สั่งระงับการจ่ายเงินตามเช็คไว้หลาย ๆ ฉบับ และเลขที่เช็คไม่ได้เรียงตามลำดับกัน

3. เมื่อแผ่นบัญชีเดิมของลูกค้ารายใดหมดหน้าลง พนักงานของธนาคารก็จะต้องลอกเลขที่เช็คที่ถูกส่งให้ระงับการจ่ายเงินมาไว้ในแผ่นบัญชีกระแสรายวันแผ่นใหม่เสมอไม่ว่าเช็คที่ถูกส่งระงับการจ่ายเงินนั้นจะมีกี่ฉบับก็ตาม จะต้องลอกใส่แผ่นบัญชีแผ่นใหม่ให้ถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งในการลอกรายการเช็คที่ถูกระงับการจ่ายเงินใส่แผ่นบัญชีแผ่นใหม่นี้ พนักงานของธนาคารอาจจะลอกจำนวนของเช็คที่ถูกส่งระงับการจ่ายเงินไม่ครบถ้วน หรือลอกจำนวนเช็คมาครบถ้วน แต่อาจจะลอกเลขที่เช็คผิดพลาดได้

ปัญหาในการทำรายงานการหักบัญชีที่เป็นเช็คของสาขาและเช็คของธนาคารอื่น

กล่าวคือ เมื่อธนาคารได้รับเช็คจากลูกค้าโดยนำฝากเข้าบัญชีกระแสรายวัน เพื่อให้ธนาคารเรียกเก็บเงินให้ ซึ่งเช็คที่ลูกค้านำมาฝากเข้าบัญชีนี้ อาจเป็นเช็คของธนาคารเดียวกันแต่ต่างสาขา หรือเป็นเช็คของธนาคารอื่น ดังนั้น ในการที่ธนาคารจะส่งเช็คไปหักบัญชีนั้น ธนาคารจะต้องมีการจัดทำรายงานหักบัญชี (Clearing Report) เสียก่อน เพื่อที่จะได้สะดวกและง่ายแก่การควบคุม ทั้งนี้เพราะว่าในแต่ละวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางช่วงเวลาของเดือน จะมีเช็คที่ธนาคารจะต้องทำการส่งไปหักบัญชีมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้ามิได้มีการจัดทำรายงานหักบัญชีแล้ว ถ้าเกิดความผิดพลาดขึ้น จะต้องทำให้เสียเวลาในการตรวจสอบใหม่อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น รายงานหักบัญชีจะเป็นประโยชน์ในการค้นหาความถูกต้องได้ในกรณีที่ปรากฏว่ามีปัญหาเกิดขึ้นกับเช็คหักบัญชี

ลักษณะของรายงานหักบัญชีนั้น จะแสดงให้เห็นถึงจำนวนเช็คที่ธนาคารส่งไปหักบัญชี พร้อมทั้งจำนวนเงินของเช็คแต่ละฉบับ และจำนวนเงินรวม โดยในรายงานหักบัญชีนี้ จะแยกเช็คออกเป็นหมวด ๆ ตามลำดับของธนาคารทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ 33 ธนาคาร และในขณะเดียวกันก็จะแยกเช็คของธนาคารเดียวกัน (แต่ต่างสาขา) ออกเป็นของแต่ละสาขาด้วย

ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับรายงานหักบัญชี พอที่จะสรุปได้ดังนี้

1. รายงานหักบัญชี เป็นงานที่จะต้องทำโดยอาศัยพนักงานเป็นจำนวนมากในการจัดทำ

2. รายงานหักบัญชีนี้ จะต้องจัดทำด้วยความระมัดระวัง จึงทำให้เสียเวลาในการจัดทำมีใช้น้อย

3. การใช้บุคคลทำรายงานหักบัญชีนี้ จะทำให้เกิดความผิดพลาดได้ง่าย ถ้าพนักงานไม่ใช้ความระมัดระวังและความรอบคอบอย่างแท้จริง ซึ่งถ้าเกิดความผิดพลาดแล้ว การที่จะค้นหาข้อผิดพลาดนั้นทำได้ยาก และเสียเวลามีใช้น้อย ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น บางวันเช็คที่ธนาคารจะนำส่งไป เรียกเก็บเงินมีเป็นจำนวนมาก ย่อมที่จะก่อให้เกิดความผิดพลาดได้ง่ายในการจัดทำรายงานหักบัญชี

ปัญหาในการคำนวณหาดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี

ในระบบบัญชีเงินฝากกระแสรายวันนี้ เรื่องการคำนวณหาดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และมีความยุ่งยากมีใช้น้อยทีเดียว หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นงานใหญ่งานหนึ่งในระบบบัญชีกระแสรายวัน ทั้งนี้เนื่องจากว่า จำนวนบัญชีกระแสรายวันที่มียอดเป็นเงินเบิกเกินบัญชีนั้นมีเป็นจำนวนมาก จึงทำให้จำนวนบัญชีที่จะต้องนำมาคำนวณหาดอกเบี้ยนั้นมีเป็นจำนวนมาก และอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าแต่ละรายก็ยังคงแตกต่างกันไป ซึ่งมีอยู่หลายอัตราด้วยกัน กล่าวคือ ลูกค้ารายหนึ่ง อัตราดอกเบี้ยอาจจะเป็น 14% ส่วนลูกค้าอีกรายหนึ่งอาจจะเป็น 16% และในลูกค้าบางรายอาจจะมีอัตราดอกเบี้ยหลาย ๆ อัตราก็ได้

นอกจากนั้น ในลูกค้าแต่ละราย จำนวนวงเงินเบิกเกินบัญชีที่จะนำมาคำนวณหาดอกเบี้ยก็ยังคงแตกต่างกันไปอีก ลูกค้ารายหนึ่งธนาคารอาจคิดดอกเบี้ยในอัตรา 14% สำหรับวงเงินเบิกเกินบัญชีที่มีจำนวนไม่เกิน 50,000 บาท ส่วนลูกค้าอีกรายหนึ่ง ธนาคารอาจคิดดอกเบี้ยในอัตรา 14% สำหรับวงเงินเบิกเกินบัญชีที่มีจำนวนไม่เกิน 100,000 บาท

ตัวอย่าง 1. สมมติว่า ลูกค้านาย ก. ธนาคารได้ตกลงที่จะให้วงเงินเบิกเกินบัญชี 500,000.บาท โดยได้ตกลงกันว่า ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี ในลักษณะดังนี้

จำนวนเงินเบิกเกินบัญชี 100,000.- บาทแรก คิดในอัตรา 14% ต่อปี

จำนวนเงินเบิกเกินบัญชี 200,000.- บาทต่อมา คิดในอัตรา 16% ต่อปี

จำนวนเงินเบิกเกินบัญชี 200,000.- บาทต่อมา คิดในอัตรา 18% ต่อปี

เพราะฉะนั้นอัตราดอกเบี้ยสำหรับนาย ก. จะมี 3 อัตรา

ตารางที่ 6 ตัวอย่างการคำนวณดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี

วัน เดือน ปี	ยอดเงินเบิกเกินบัญชี	ลำดับขั้นของวงเงิน	จำนวนวัน	ผลคูณสำหรับอัตราดอกเบี้ย		
				14%	16%	18%
1 มค. 24	150,000	100,000	} 20	2,000,000	1,000,000	
		50,000				
21 มค. 24	430,000	100,000	} 10	1,000,000	2,000,000	1,300,000
		200,000				
		130,000				
31 มค. 24	110,000	100,000	} 1	100,000	10,000	
		10,000				
รวมผลคูณของแต่ละอัตรา				3,100,000	3,010,000	1,300,000

สูตรในการคำนวณหาดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี

$$= \frac{\text{ยอดรวมของผลคูณในรอบเดือน} \times \text{อัตราดอกเบี้ย}}{365 \times 100}$$

เพราะฉะนั้น

$$\text{ดอกเบี้ยของอัตรา } 14\% = \frac{3,100,000 \times 14}{365 \times 100} = 1,189.04$$

$$\text{ดอกเบี้ยของอัตรา } 16\% = \frac{3,010,000 \times 16}{365 \times 100} = 1,319.45$$

$$\text{ดอกเบี้ยของอัตรา } 18\% = \frac{1,300,000 \times 18}{365 \times 100} = 641.10$$

$$\text{รวมดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชีของนาย ก. สำหรับเดือน มค.} = \underline{\underline{3,149.59}}$$

ตัวอย่าง 2. สมมติว่า ลูกค้านาย ข. ธนาคารได้ตกลงที่จะให้วงเงินเบิกเกินบัญชีได้ 600,000. บาท โดยได้มีการตกลงว่า ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชีในลักษณะดังนี้

จำนวนเงินเบิกเกินบัญชี 200,000. บาทแรก คิดในอัตรา 15% ต่อปี

จำนวนเงินเบิกเกินบัญชี 400,000. บาทต่อมา คิดในอัตรา 17% ต่อปี

เพราะฉะนั้น อัตราดอกเบี้ยสำหรับนาย ข. จะมี 2 อัตรา

ตารางที่ 7 ตัวอย่างการคำนวณดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี

วัน เดือน ปี	ยอดเงินเบิกเกินบัญชี	ลำดับขั้นของวงเงิน	จำนวนวัน	ผลคูณสำหรับอัตราดอกเบี้ย	
				15%	17%
1 มค. 24	500,000	200,000	} 10	2,000,000	3,000,000
		300,000			
11 มค. 24	100,000	100,000	9	900,000	
20 มค. 24	450,000	200,000	} 11	2,200,000	2,750,000
		250,000			
31 มค. 24	600,000	200,000	} 1	200,000	400,000
		400,000			
รวมผลคูณของแต่ละอัตรา				5,300,000	6,150,000

สูตรในการคำนวณหาดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี

$$= \frac{\text{ยอดรวมของผลคูณในรอบเดือน} \times \text{อัตราดอกเบี้ย}}{365 \times 100}$$

เพราะฉะนั้น

$$\text{ดอกเบี้ยของอัตรา 15\%} = \frac{5,300,000 \times 15}{365 \times 100} = 2,178.08$$

$$\text{ดอกเบี้ยของอัตรา 17\%} = \frac{6,150,000 \times 17}{365 \times 100} = 2,864.38$$

$$\text{รวมดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชีของนาย ข. สำหรับเดือน มค.} = \underline{\underline{5,042.46}}$$

จากตัวอย่างที่แสดงให้เห็นดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า จำนวนเงินที่เป็นดอกเบี้ยของลูกค้าแต่ละรายนั้นจะผันแปร หรือแตกต่างกันไปตามเงื่อนไขที่ลูกค้าแต่ละรายได้ตกลงไว้กับธนาคาร ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในจำนวนวงเงินเบิกเกินบัญชี ลำดับชั้นของเงินเบิกเกินบัญชีที่จะนำมาใช้ในการคำนวณดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยในแต่ละลำดับชั้นของวงเงิน ซึ่งความแตกต่างในสิ่งเหล่านี้ก็อาจขึ้นอยู่กับความจำเป็นของลูกค้าที่จะต้องการใช้วงเงินเบิกเกินบัญชี และยังขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของลูกค้าด้วย ตลอดจนหลักทรัพย์ที่ลูกค้านำมาค้ำประกัน

ดังนั้น ในการคำนวณหาดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี จึงอาจเกิดการผิดพลาดได้ในบางครั้ง ซึ่งเป็นของธรรมดาในการใช้บุคคลปฏิบัติงาน หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นธรรมดาของมนุษย์ แต่อย่างไรก็ตาม ในเรื่องการคำนวณหาดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชีนี้ ทางธนาคารจำเป็นต้องทำให้ความผิดพลาดเป็นศูนย์ให้ได้ในที่สุด เพราะถ้าเกิดการคิดดอกเบี้ยผิดพลาดไปและลูกค้าทราบเข้า ก็อาจจะทำให้เกิดผลเสียต่อธนาคารในแง่ของความเชื่อถือของลูกค้าที่มีต่อธนาคาร และยังอาจทำให้ธนาคารเสียผลประโยชน์ในสิ่งที่ควรจะได้รับไปด้วย

ปัญหาที่เกิดขึ้นสำหรับงานประจำงวด

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้นของบทนี้ว่า เมื่อถึงงวดหรือถึงกำหนดที่ธนาคาร จะต้องจัดทำรายงาน หรือ ประมวลผลข้อมูลเพื่อเสนอข้อสนเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีกระแส รายนี้ เพื่อนำเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย หรือนำเสนอต่อผู้บริหารของธนาคารเอง ในเรื่องดังกล่าวนี้ เป็นเรื่องที่มีความยุ่งยาก และสับสนพอสมควร เพราะว่าการจัดทำ รายงาน และประมวลผลข้อมูลเพื่อเสนอข้อสนเทศของบัญชีกระแสรายวันนี้ จำเป็นที่จะต้อง มีการรวบรวมข้อมูลจากส่วนต่าง ๆ ในหลาย ๆ ลักษณะด้วยกัน

ปัญหาในการจัดทำรายงานเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

โดยปกติแล้วธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ จัดทำรายงาน เสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ตามแบบฟอร์มที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งได้แก่ ธพ. 31 ธพ. 32, และ ธพ. 33

- รายงาน ธพ. 31 และ ธพ. 32 หรือตาราง 31 และตาราง 32 เป็นแบบ รายงานที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องจัดทำส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายเดือน

- รายงาน ธพ. 33 หรือตาราง 33 เป็นแบบรายงานที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องจัดทำ ส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นราย 3 เดือน

รายงาน ธพ. 31 หรือตาราง 31

เป็นรายงานที่แสดงให้เห็นถึง จำนวนเงินฝากที่จะจำแนกออกตามประเภทของผู้ฝาก โดยจะแยกตามลักษณะของสถาบันของผู้ฝากว่า เป็นสถาบันในลักษณะใด และมีเงินฝากอยู่กับธนาคาร เป็นจำนวนเท่าไร และจะแยกเงินฝากออกเป็นเงินฝากที่เป็นเงินบาท กับเงินฝากที่เป็นเงินตรา ต่างประเทศ

นอกจากนั้น ในรายงาน ธพ. 31 ยังจะแสดงให้เห็นด้วยว่า สถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาล และภาคเอกชนนั้น มีเงินฝากอยู่กับธนาคารเป็นเงินฝากประเภทไหนบ้าง กล่าวคือ ในช่องเงินฝากที่เป็นเงินบาท และเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศนั้น จะแยกออกเป็นช่องย่อย ๆ อีกดังนี้ คือ

ช่องเงินฝากที่เป็นเงินบาท

- ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม
- ประเภทออมทรัพย์
- ประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา ซึ่งในเงินฝากประเภทนี้ยังแบ่งออกได้อีก

ดังนี้ คือ

- ต่ำกว่า 1 ปี
- 1 ปี แต่ไม่ถึง 3 ปี
- 3 ปี แต่ไม่ถึง 5 ปี
- 5 ปี ขึ้นไป

เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

- ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม
- ประเภทออมทรัพย์
- ประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา ซึ่งในเงินฝากประเภทนี้ยังแบ่งออกได้อีก

ดังนี้ คือ

- ต่ำกว่า 1 ปี
- 1 ปี ขึ้นไป

ดังนั้น เงินฝากกระแสรายวันก็จะเป็นยอดหนึ่งที่จะปรากฏอยู่ในช่องเงินฝากที่จะต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ทั้งนี้ จะไม่รวมถึงบัญชีกระแสรายวันที่มียอดเป็นเงินเบิกเกินบัญชี

รายงานแสดงเงินฝากแยกตามประเภทผู้ฝาก (ธพ. 31)

หน่วย พันบาท

เงินฝากแยกตามประเภทผู้ฝาก													
ประเภทผู้ฝาก	รวมทั้งสิ้น	เงินฝากที่เป็นเงินบาท							เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ				
		รวม	จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	ออมทรัพย์	จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา				รวม	จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	ออมทรัพย์	จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา	
					ต่ำกว่า 1 ปี	1 ปี แต่ไม่ถึง 3 ปี	3 ปี แต่ไม่ถึง 5 ปี	5 ปีขึ้นไป				ต่ำกว่า 1 ปี	1 ปีขึ้นไป
1. รัฐบาล													
2. รัฐวิสาหกิจและองค์การของรัฐ													
3. เทศบาล													
4. ธนาคารและสถาบันการเงินอื่นในประเทศ													
4.1 ธนาคารพาณิชย์													
4.2 ธนาคารออมสิน													
4.3 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร													
4.4 ธนาคารอาคารสงเคราะห์													
4.5 บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์													
4.6 บริษัทเงินทุนอุทิศส่วนแบ่งประเทศไทย													
4.7 บริษัทประกันชีวิต													
4.8 บริษัทเครดิตฟองซิเอร์													
4.9 สถาบันการเงินอื่น													
5. ธุรกิจ													
6. บุคคลธรรมดา													
7. สถาบันที่ไม่ใช่รัฐประสงค์เพื่อการค้า													
8. ธนาคารและสถาบันการเงินอื่นในต่างประเทศ													
9. บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ													
รวม (เท่าที่ปรากฏ ธพ. 31) ในรายงาน ธพ. 31													

รายงาน ธพ. 32 หรือตาราง 32

เป็นรายงานที่จะแสดงให้เห็นถึงจำนวนเงินที่ธนาคารได้ให้สินเชื่อแก่ลูกค้า โดยจะแยกออกตามประเภทของลูกค้าที่เป็นลูกหนี้ ซึ่งได้แก่ สถาบัน หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อให้ทราบว่า ในแต่ละสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชนนั้น ได้กู้ยืมเงินจากธนาคารไปเป็นจำนวนเท่าไร

นอกจากนั้น ในรายงาน ธพ. 32 ยังแสดงให้เห็นต่อไปอีกว่า ธนาคารได้ให้สินเชื่อแก่สถาบัน หรือหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นสินเชื่อประเภทไหนบ้าง ซึ่งจะแบ่งสินเชื่อออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืม และอื่น ๆ
2. ตัวเงิน ซึ่งยังแบ่งออกได้อีก 2 ประเภท คือ
 - 2.1 ตัวเงินในประเทศ
 - 2.2 ตัวเงินต่างประเทศ

ดังนั้น บัญชีกระแสรายวันที่มียอดเป็นเงินเบิกเกินบัญชี จะแสดงยอดไว้ในแบบ ธพ. 32 นี้

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9

รายงานแสดงเงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทลูกหนี้ (อพ. 32)

หน่วย : พันบาท

ตาราง 32 เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทลูกหนี้											
ประเภทลูกหนี้	รวมทั้งสิ้น	เงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ และอื่น ๆ				ตัวเงิน					
		รวม	เงินเบิกเกินบัญชี	เงินให้กู้	อื่น ๆ	รวม	ตัวเงินในประเทศ		ตัวเงินต่างประเทศ		
							ค่าสินค้า	อื่น ๆ	ค่าสินค้าออก	ค่าสินค้าเข้าที่ครบกำหนด	ค่าสินค้าเข้าที่ห้าหรือสิบ
1. รัฐบาล											
2. รัฐวิสาหกิจและองค์การอื่นของรัฐ											
3. เทศบาล											
4. ธนาคารและสถาบันการเงินอื่นในประเทศ											
4.1 ธนาคารพาณิชย์											
4.2 ธนาคารออมสิน											
4.3 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร											
4.4 ธนาคารอาคารสงเคราะห์											
4.5 บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์											
4.6 บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย											
4.7 บริษัทประกันชีวิต											
4.8 บริษัทเครดิตฟองซิเอร์											
4.9 สถาบันการเงินอื่น											
5. ธุรกิจ											
6. บุคคลธรรมดา											
7. สถาบันที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร											
8. ธนาคารและสถาบันการเงินอื่นในต่างประเทศ											
9. บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ											
รวม (เท่ากับรายการ 2.2+4 ในรายงาน อ.พ.3)											

ที่มา ธนาคารแห่งประเทศไทย

ขอรับรองว่ารายงานนี้เป็นจริงและถูกต้อง

ลายมือชื่อผู้รับมอบอำนาจ.....

รายงาน ธพ. 33 หรือตาราง 33

เป็นรายงานที่จัดทำขึ้น เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงจำนวนเงินที่ทางธนาคารได้ให้สินเชื่อแก่ธุรกิจประเภทต่าง ๆ เป็นจำนวนเงินเท่าใดบ้าง และจำนวนเงินที่ทางธนาคารได้ให้เป็นสินเชื่อแก่ธุรกิจนั้น ยังแยกสินเชื่อออกเป็นประเภทต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งถ้าพิจารณาแล้วจะเห็นว่า มีส่วนคล้ายคลึงกับ ธพ. 32 เป็นอย่างมาก ส่วนที่แตกต่างกันก็คือ ในรายงาน ธพ. 32 นั้น จะแยกสินเชื่อตามประเภทของธุรกิจ ส่วนในรายงาน ธพ. 33 นั้น จะแยกสินเชื่อตามลักษณะของสถาบัน หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาล และภาคเอกชน

ในรายงาน ธพ. 33 นี้ ได้แบ่งแยกประเภทของธุรกิจออกเป็น 10 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

1. การเกษตร และป่าไม้
2. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน
3. อุตสาหกรรมการผลิต
4. การก่อสร้าง
5. การพาณิชย์
6. การธนาคาร และธุรกิจการเงิน
7. ธุรกิจเกี่ยวกับสงเคราะห์มทรัพย์
8. การสาธารณูปการ
9. การบริการ
10. การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล

ดังนั้น รายงาน ธพ. 33 นี้ จะแสดงให้เห็นว่า ธนาคารได้ให้สินเชื่อเป็นเงินเบิกเกินบัญชีแก่ธุรกิจประเภทต่าง ๆ เป็นจำนวนเงินมากน้อยเพียงใดสำหรับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบัญชีกระแสรายวันนี้

ตารางที่ 10

เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจ (ธพ. 33)

๓ วันที่

ประเภทธุรกิจ	รวมทั้งสิ้น	เงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ และอื่น ๆ				ตัวเงิน					
		รวม	เงินเบิกเกินบัญชี	เงินให้กู้	อื่น ๆ	รวม	ตัวเงินในประเทศ		ตัวเงินต่างประเทศ		
							ค่าสินค้า	อื่น ๆ	ค่าสินค้าออก	ค่าสินค้าเข้าที่ครบกำหนด	ค่าสินค้าเข้าที่ล่าช้า
1. การเกษตรและการป่าไม้											
1.1 การกสิกรรม											
1.2 การประมง											
1.3 การเลี้ยงสัตว์											
1.4 การป่าไม้											
1.5 อื่น ๆ											
2. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน											
2.1 หิน											
2.2 อื่น ๆ											
3. อุตสาหกรรมการผลิต											
3.1 ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม											
3.2 น้ำตาล											
3.3 เครื่องดื่ม											
3.4 อาหารอื่น ๆ											
3.5 กระสอบและผลิตภัณฑ์											
3.6 เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย											
3.7 สิ่งทออื่น ๆ และผลิตภัณฑ์สิ่งทอ											
3.8 ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้											
3.9 กระดาษ ผลิตภัณฑ์กระดาษและธุรกิจการพิมพ์											
3.10 เคมีภัณฑ์และเวชภัณฑ์											
3.11 ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียมและถ่านหิน											
3.12 ยางและผลิตภัณฑ์ยาง											

ตารางที่ 10 (ต่อ) ธพ. 33

ประเภทธุรกิจ	รวมทั้งสิ้น	เงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ และอื่น ๆ				รวม	ตัวเงิน					
		รวม	เงินเบิกเกินบัญชี	เงินให้กู้	อื่น ๆ		ตัวเงินในประเทศ		ตัวเงินต่างประเทศ			
							ค่าสินค้า	อื่น ๆ	ค่าสินค้าออก	ค่าสินค้าเข้าที่ครบกำหนด	ค่าสินค้าเข้าที่ห้าหรือสิริชิต	
3.13 ผลิตภัณฑ์จากแร่โอโลหะ												
3.14 ผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน												
3.15 ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรดัดแทนอุปกรณ์												
3.16 เครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์												
3.17 ยานพาหนะและอุปกรณ์												
3.18 อุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ												
4. การก่อสร้าง												
5. การพาณิชย์												
5.1 การค้าส่งและค้าปลีก												
5.2 การส่งสินค้าออก												
5.3 การนำเข้าสินค้าเข้า												
6. การธนาคารและธุรกิจการเงิน												
7. ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์												
8. การสาธารณูปการ												
8.1 การขนส่ง												
8.2 อื่น ๆ												
9. การบริการ												
9.1 โรงแรมและภัตตาคาร												
9.2 การบริการเพื่อการบันเทิง												
9.3 การบริการอื่น ๆ												

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 ภาลางกรรมมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 (ต่อ) ธพ. 33

ประเภทธุรกิจ	รวมทั้งสิ้น	เงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ และอื่น ๆ				ตัวเงิน					
		รวม	เงินเบิก เกินบัญชี	เงินให้กู้	อื่น ๆ	รวม	ตัวเงินในประเทศ		ค่าสินค้าออก	ค่าสินค้าเข้า ที่ครบกำหนด	ค่าสินค้าเข้า ที่ทำทรัพย์สิน
							ค่าสินค้า	อื่น ๆ			
10. การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล 10.1 เพื่อที่อยู่อาศัย 10.2 อื่น ๆ											
รวม (เท่ากับรายการที่ 2.2 X 4 ในรายการ ย.พ. 3)											

ที่มา ธนาคารแห่งประเทศไทย

ขอรับรองว่ารายการนี้เป็นจริงและถูกต้อง

ลายมือชื่อผู้รับมอบอำนาจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดทำรายงานตาม ฐพ. 31, 32, และ 33 สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้อง

กับบัญชีกระแสรายวัน

1. จะต้องใช้พนักงานของธนาคาร เป็นจำนวนมากในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแยกเรื่องราวที่เกี่ยวกับบัญชีกระแสรายวัน แล้วจึงนำมาแสดงประกอบ หรือเป็นส่วนหนึ่งในรายงานดังกล่าว
2. จะต้องใช้เวลาเป็นจำนวนมากน้อยในการรวบรวมข้อมูล
3. การใช้นักคิดในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวนี้ อาจเกิดการผิดพลาดได้ เพราะในรายงานดังกล่าวได้กำหนดให้มีการแยกแยะข้อมูลออกในหลายลักษณะด้วยกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย